

Procedure Plejeboligområdet

Emne: Smittespredning, smittemåder og afbrydelse af smitteveje

Der vil i det følgende være en kort forklaring/beskrivelse af nogle nøglebegreber, om smittespredning, smittemåder og hvordan smitteveje kan afbrydes.

Smittespredning:

Smitte afhænger af flere faktorer for at en infektion kan spredes, bl.a mikroorganismer, smitteudgange, smitteveje og smittemodtager.

Disse betingelser er oftest tilstede både på hospitaler og i plejebolig. Dels fordi der er mange mennesker og dels fordi de mennesker, der er der, ofte har et svækket immunforsvar.

Der er primært to former for smitte, men det kan være vanskeligt at afgøre om smitte skyldes den ene måde eller den anden.

Endogen smitte:

Er en infektion der er forårsaget af beboerens egne mikroorganismer (bakterier, svamp og virus). Disse findes på hud og slimhinder.

Eksogen smitte:

Er en infektion, hvor mikroorganismer er tilført fra andre mennesker, medicin, levnedsmidler eller omgivelser, - kontaktpunkter som eks. dørhåndtag, sengeborde med videre.

Smitteveje:

Smitteveje opdeles i 3 områder.

Kontaktmitte:

Direkte kontaktmitte:

Dette forudsætter at der er en fysisk kontakt mellem smitekilden og smittemodtageren. Smittekilden kan være en anden person eller seksuel kontakt.

Indirekte kontaktmitte:

Ved indirekte kontaktmitte overføres mikroorganismen til den modtagelige person via et mellemlid som f.eks. er personalets hænder eller ikke tilstrækkelig rengjorte omgivelser og ting.

Dråbesmitte:

Sker via spredning af luftbårne partikler (aerosoler), som dannes ved hoste, nys eller tale. Dråberne kan have forskellig størrelse, og dermed kan der være forskel på hvor lang tid de kan holde sig svævende. Man skal derfor hyppigst være tæt på smittesprederen for at blive ramt. Store dråber kan ramme slimhinderne i ansigtet f.eks. øjne. Store dråber der inhaleres når sjældent ned i lungerne, men sætter sig i slimhinderne i næsen eller de øvre luftveje.

Dråberne kan også lande på eks. borde og der give anledning til indirekte smittespredning, hvis de ikke fjernes.

Mindre dråber vil oftest fordampe inden de falder ned og herved dannes dråbekerner, der er så små at de kan inhaleres ned i de nedre luftveje.

Smitte via støv er sjælden, da støv som regel ikke bevæger sig højere op end 30 cm fra gulvniveau. Nogle bakterier kan dog overleve i lang tid på gulvet, derfor er rengøring meget vigtig.

Vehikelbåren smitte:

Sker via forurenede (kontamineret) blod, vand, fødevarer eller medicin. Vehikelbåren smitte kan omfatte flere smitemåder;

- Blodbåren smitte (inokulation) eks. ved blodtransfusion, stikuheld med inficeret kanyle.
- Fødemiddelbåren smitte (alimentær) sker ved at personen indtager fødevarer eller drikkevarer der er inficeret.
- Fækal-oral smitte. Her findes mikroorganismene i fæces, som føres til munden via fækalt forurenede hænder levnedsmidler eller lignende.
- Insektbåren smitte.

Afbrydelse af smitteveje:

Afbrydelse af smitte veje kan ske på flere måder og vil være nærmere beskrevet under den enkelte infektion.

Her skal nævnes de ting alle skal have særlig viden om, hvis en beboer har fået en infektion og som skal håndteres korrekt for at afbryde smitteveje;

- Håndhygiejne
- Værnemidler
- Isolation
- Håndtering af beboerens udskillelser og andet affald
- Vasketøj, både beboerens private tøj og linned
- Rengøring i lejligheden
- Service
- Pårørende og gæster
- Transport.

Erstatter procedure af:

18.03.14
20.11.13

Revideret af:
Udviklingssygeplejerske
Jeanette Erceninks
Plejeboligområdet

15.06.20

Godkendt af:
Plejeboligområdet
Mona Tina Funch
Denne udgave er lagt på
www.plejebolig.albertslund.dk

15.06.20

Samt på SB-SYS under
infektionsprocedure.